

Kaj se mora zgoditi? Treba je reč dobro premisliti, previdno ravnati, potem krepko in stanovitno delati. Naj so otroci v svojih prvih letih še tako prijetni, ne sme se jim vse dopustiti, ker otroci bodo enkrat nehali biti otroci in bodo polnoletni, in takrat bodo staršem povračevali, da so jih spridili. Sv. pismo pravi: „Ako igraš s svojim sinom, te bo enkrat žalil“.

Ravno tako je govorila neka mati. Ko so ji pravili, kako si neka mlada mati prizadeva, se trudi, otroke prav izrediti, da je to 20 let truda in težav, je rekla: Ta mati se moti; ker z 20 leti se trud še le začne. Kaj drugega hoče s tim reči, kakor to, da se pri izreji otrok ne sme gledati na čas, ampak da se vse naše življenje more na to obračati.

Po zgledu in besedah te matere delajmo vsi: Starši, učitelji in vsi, ki imajo kaj z otroci opraviti; delajmo vedno in povsod; potem bomo mnogo hudega odvernili, mnogo dobrega za človeštvo storili, in nas, kot dobre in zveste hlapce in pomočnike nebeškega Očeta čaka obilno plačilo v večnosti.

Ravnatelj.

Čertice o vzrejevanji.

Spisal J. Lapajnc.

(Konec.)

Zeló, zeló važno je, da otroci sami vidijo in spoznajo, kako potrebno je, da se v šoli kaj učé. Še odrasčeni smo taki, da nam ne diši kaj, kjer ne vidimo kaj pravega dobička; koliko bolj je to pri otrocih, katerim še zeló manjka tiste dušne moči ali zmožnosti, da bi pri vsaki reči precej videli, kaj in kako jim bode koristilo to in uno, česar se učé. Učitelj naj se tedaj pri vsem obnašanji in podučevanji tako véde in kaže, da učenci vidijo in spoznajo, da mu je res mar za njihovo pravo srečo. Ako učenci vidijo, da je učitelju resnica, da svoje učence resnično ljubi in skerbí za njihovi blagor, ga radi poslušajo in ga spoštujejo, in to je prvi pogoj v šoli. Dokler učenci niso v šoli pazljivi in učitelja pri vsem podučevanji in z očmi in z dušo ne spremljajo, tako dolgo je vse njegovo razlaganje in prizadevanje zastonj. — Kedar se učenci radi učé, se jih učenje tudi prime, in če se nauki primejo mladega serca, rodé tudi obilni sad za življenje, in ravno za to je šolsko podučevanje. Učitelj mora pri podučevanji vedno misliti, da podučuje učence za življenje in ne le za šolo. Pa tudi učitelj sam dobiva in ohrani veselje do šole, ako vidi, da njegov trud ni zastonj.

Da pa se učenci vnemajo do šole, morajo to veselje naj pred viditi pri učitelju; kajti če učitelj nima veselja in ljubezni do šole, gotovo tega tudi pri otrocih obuditi ne more. Te ljubezni do šole pa učitelj ne sme kazati le na videz, ker to učenci kmali zapazijo, in česar ne čutijo, si tudi v serce ne vtisnejo. Učitelj naj ima vedno pred očmi, kako važen za človeštvo je njegov poklic, in ta vzvišena misel naj ga krepča, spodbuja in vterja pri njegovem trudapolnem poslu. Vse lepe učiteljeve lastnosti prihajajo iz poterpežljivosti. Koliko poterpežljivosti je treba učitelju, ne vé nobeden, kdor se ni ukvarjal z mladino. Zraven poterpežljivosti pa je učitelju treba tudi prave delavnosti, t. j. tiste moči, da neprenehoma dela in se ne utruji, ako ravno ne vidi hitro pravega vspeha pri svojem delu. Učitelj naj misli in naj bode stanovitno prepričan, da vsako malo zernice, ki ga z dobro voljo in s pravim dobrim namenom verže na otroška serca, ne bode po večem zastoj; zakaj če ne obrodi tu, obrodi tam, če ne sedaj, pa obrodi pozneje dobrega sadu, kateri se bode morda prikazal še le takrat, ko bode zelen mah obraščal tvojo mirno gomilo.

Stari in mladi Slovenec.

Pobyti.

O. Pobądą - e ši superare, pobytivü optimus, — tije fortuna, pobyti f. victoria.

S. Mislil bi, da je iz biti - bija ferire, pobitje clades ali victoria, ker pobiti — bodem je nsl. pomuditi se; vendar pravite stsl. pobytinü adj. victoriae p. pobytna pèsni, -noje znamenije, kakor pobédna pèsni, — slava, — no vèničanje, iz pobéditi vincere (vid. bid-obidèti VI, str. 3).

Povelja.

S. Zdi se mi posebno, da ste imeli stsl. žen. sp. povelja edictum, diploma, ker nsl. je navadno sred. sp. povelje, iz povelèti - èvati - ènije - itelj itd.

Povodü.

O. Povodü habena; occasio, ratio.

S. V prvem smislu mi služi sploh: povodec camus, konj povodnik equus manualis stsl. konj povodnù; v drugem ga rabijo ini Slovani in ga želim rabiti i jaz: povod t. j. razlog, vzrok, kar pričina causa.